

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 740 din data de 14.12.2022

Dosar nr.: 759/2021

Petiția nr.: 6969/20.09.2021

Petent(ă):

Reclamat(ă): Casa Județeană de Pensii Iași

Obiect: Îngrădirea dreptului la muncă, limitarea dreptului de a ocupa un post

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Casa Județeană de Pensii Iași cu sediul în Iași, str. Anastasie Panu, nr.17-19, bl. Ghica-Vodă, 2A-2B

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

4. Părțile au fost citate, prin citațiile emise la data de 05.10.2021, fără un termen de audiere, din cauza contextului evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2.

5. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

6. Obiectul petiției face referire la practicile, criteriile și tratamentul discriminatoriu care au avut ca scop și efect restrângerea și înlăturarea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la muncă, la liberă alegere a ocupației, prin comentariile verbale ale membrilor comisiei de concurs și prin crearea unui cadru intimidant, degradant, ostil și ofensiv de către membrii comisiei de concurs pe parcursul întregului interviu cu petenta, interviul desfășurându-se în data de 9 septembrie 2021 în cadrul concursului organizat de Casa Județeană de Pensii Iași pentru ocuparea a 7 posturi suplimentare de referent debutant cu studii medii și a 27 de posturi suplimentare de consilier debutant cu studii superioare.

7. Dreptul la muncă, un drept socio-economic este recunoscut și specificat: în

Constituția României din 21 nov. 1991, la art. 41, alin. (1) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă; în Ordonanța Guvernului nr.137 din 31 august 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, la art.1, alin (2), litera e), punctul (i)-Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special exercitarea următoarelor drepturi: e)drepturile economice, sociale și culturale, în special: (i) dreptul la muncă, la libera alegere a ocupației, la condiții de muncă echitabile și satisfăcătoare, la protecția împotriva șomajului, la un salariu egal pentru muncă egală, la o remunerație echitabilă și satisfăcătoare; în Codul Muncii/ Legea nr.53 din 24 ian.2003, la articolul 3, alin (1), (2) și (3) – (1) Libertatea muncii este garantată prin Constituție. Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană este liberă în alegerea locului de muncă și a profesiei, meseriei sau activității pe care urmează să o presteze.; în Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ, Partea a VI-a Statutul funcționarilor publici, prevederi aplicabile personalului contractual din administrația publică și evidența personalului plătit din fonduri publice, Titlul II Statutul funcționarilor publici, Capitolul V Drepturi și îndatoriri, Secțiunea a 2-a Îndatoririle funcționarilor publici , art. 430 Respectarea Constituției și a legilor, alin (1) Funcționarii publici au obligația ca prin actele și faptele lor să promoveze supremația legii, să respecte Constituția și legie țării, statul de drept, drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor în relația cu administrația publică, precum și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu aplicarea normelor de conduită care rezultă din îndatoririle prevăzute de lege.

8. În primul rând, menționează că își întemeiază petiția pe următoarele acte normative care se află în vigoare: Constituția României din 21 nov. 1991, legea fundamentală a statului român; Ordonanța Guvernului nr.137 din 31 august 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare; Codul Muncii/ Legea nr.53 din 24 ian.2003; Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ; și Hotărârea de Guvern nr. 286 din 23 martie 2011 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind stabilirea principiilor generale de ocupare a unui post vacant sau temporar vacant corespunzător funcțiilor contractuale și a criteriilor de promovare în grade sau trepte profesionale imediat superioare a personalului contractual din sectorul bugetar plătit din fonduri publice. Nu doar pe Hotărârea de Guvern nr. 286 din 23 martie 2011 așa cum a specificat reprezentantul juridic al Casei Județene de Pensii Iași în punctul său de vedere.

9. Analizând Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.90 din 23 august 2021 privind unele măsuri din domeniul pensiilor publice nu am descoperit utilizarea formulei "prin derogare de la..." și nici termenii „derogatorie”, „derogatoriu”. Conform Legii nr.24 din 27 martie 2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, art.63 referitor la Norma derogatorie spune următoarele: Pentru instituirea unei norme derogatorii se va folosi formula "prin derogare de la...", urmată de menționarea reglementării de la care se derogă. Derogarea se poate face numai printr-un act normativ de nivel cel puțin egal cu cel al reglementării de bază. Prin Ordonanța de Urgență nr.90/ 2021 se subliniază situația extraordinară a necesității și urgenței suplimentării personalului Casei Naționale de Pensii Publice în vederea evaluării dosarelor de pensie ale beneficiarilor sistemului public de pensii (un exemplar marcat

cu galben al acestei ordonanțe este atașat email-ului). Prin urmare, în tot cuprinsul Ordonanței de Urgență nr.90/2021 nu se abrogă nici unul dintre actele normative pe baza cărora a întocmit petiția.

10. Referitor la afirmația reprezentantului Casei Județene de Pensii Iași că „*petenta nu a contestat în termenul prevăzut de lege, rezultatul interviului*” petenta contestă această distorsionare a adevărului. Și susține faptul că s-a încadrat în termenul legal specificat în Ordonanța nr. 90/2021 și are dovezi pentru aceasta.

11. În Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 90 din 23 august 2021 la articolul 2, alin(7), litera e) scrie următoarele: după afișarea rezultatelor obținute la selecția dosarelor, proba scrisă și interviu, candidații nemulțumiți pot depune contestație în termen de cel mult o zi lucrătoare de la data afișării rezultatului selecției dosarelor, respectiv de la data afișării rezultatului probei scrise și a interviului, sub sancțiunea decăderii din acest drept; la litera f) specificându-se că: notarea probei scrise și a interviului se face în termen de maximum o zi lucrătoare de la finalizarea fiecărei probe; și la litera g) menționându-se clar: comunicarea rezultatelor la contestațiile depuse față de rezultatul probei scrise și interviu se face în termen de o zi lucrătoare de la soluționarea acestora.

12. Precizează că proba interviului s-a desfășurat în zilele de 9 septembrie, 10 septembrie și 13 septembrie 2021 (am atașat fișierul cu datele și orarul de susținere a interviului în email). În documentul cu rezultatul interviului scrie următoarele: „*Eventualele contestații se vor depune la secretariatul comisiei de concurs până pe data de 14. 09. 2021 ora 16.30*”. Petenta este convinsă că a respectat ziua și ora, depunând contestație pentru rezultatul interviului în data de 14 sept. 2021, în intervalul orar 12.00-14.00, acel termen de cel mult o zi lucrătoare de la data afișării rezultatului interviului (data de 13 sept. 2021). Are numărul de înregistrare a contestației în care este specificată data, luna, anul în care a depus-o la secretariat. Atașează în e-mail: fotografia cu hârtiuța primită de la doamna secretară a comisiei de concurs, în care este specificat numărul de înregistrare a contestației și data depunerii acesteia; documentele cu rezultatele interviului și rezultatele la contestațiile depuse de candidați pentru rezultatele interviului. Subsemnata are numărul 72904 de înscriere al dosarului la concurs. Este prima contestație din lista cu toate contestațiile depuse de candidați. Se poate observa că toate contestațiile candidaților (3 pentru referent debutant și 21 pentru consilier debutant) au fost respinse de către comisia de soluționare a contestațiilor.

13. Organizarea concursului pe baza prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 90 din 23 august 2021 privind unele măsuri din domeniul pensiilor publice și pe baza Ordinului nr.595 din 24 august 2021 emis de Președintele Casei Naționale de Pensii Publice nu poate justifica încălcarea celorlalte acte normative la care s-a referit în petiție. *Să înțeleg că reprezentanților acestei instituții li se oferă prin această ordonanță, libertatea de a încălca toate drepturile și libertățile prevăzute în Constituție, de exemplu? În Constituția României, la articolul 115, privitor la Delegarea legislativă, aliniatul (6) scrie: Ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale, nu pot afecta regimul instituțiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție, drepturile electorale și nu pot viza măsuri de trecere silită a unor bunuri în proprietate publică.*

14. Reprezentanții casei teritoriale de pensii utilizează pretextul că acest concurs

s-a organizat pe baza Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 90/ 2021 și pe baza Ordinului nr.595/ 2021 pentru a motiva și justifica discriminarea, umilirea subsemnatei pe criteriile categorie socială, stare materială și studii prin conduita nepotrivită, imparțială, lipsită de profesionalism și de integritate morală manifestată în timpul interviului de către membrii comisiei de concurs. Mai mult decât atât, aceștia afirmă că tuturor candidaților li s-au adresat întrebări pe baza fișei postului de referent debutant aprobată și anexată la Ordinul nr.595/ 2021, ordin în care se specifică că are în vedere Legea 53/2003-Codul Muncii și Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ alături de alte acte normative.

15. Redă prima parte a articolului 1 din Ordinul nr. 595/ 2021 al Președintelui Casei Naționale de Pensii Publice: *Prin prezentul Ordin, se aprobă atribuțiile specifice Fișei-Cadru a postului pentru funcția contractuală de execuție de Consilier (S) debutant și atribuțiile specifice Fișei-Cadru a postului pentru funcția contractuală de execuție de Referent (M) debutant, care vor fi utilizate de persoanele care au fost declarate admise la concurs (...).*

16. Din articolul menționat se înțelege că fișa postului se înmânează persoanelor care au promovat în final întregul concurs și sunt numite funcționari publici, vor fi angajate în instituția publică respectivă, trebuind să îndeplinească în calitatea lor de angajați, atribuțiile specifice postului pe care îl vor ocupa. Acest înțeles se regăsește și în Codul Muncii, care se aplică și instituțiilor publice nu doar entităților private, la articolul 17, alin. (3) Persoana selectată în vederea angajării ori salariatul, după caz, va fi informată cu privire la cel puțin următoarele elemente: litera d) funcția/ocupația conform specificației Clasificării ocupațiilor din România sau altor acte normative, precum și fișa postului, cu specificarea atribuțiilor postului.

Deși, în cadrul interviului nu se afla în situația de a încheia contractul individual de muncă cu instituția publică angajatoare și a i se înmâna un exemplar al contractului de muncă împreună cu fișa postului, a răspuns la întrebarea adresată de membrii comisiei de concurs referitoare la atribuțiile referentului. A răspuns că referentul administrează dosarele de pensie pe baza procesului verbal de predare-primire, că ține evidența dosarelor de pensie și că le completează cu adeverințele aduse de oameni, de solicitanții de pensie. Acesta nu este un răspuns confuz cum s-a exprimat în punctul său de vedere reprezentantul legal al casei teritoriale de pensii. Că nu a răspuns exact, precum un automat la întrebare este altceva. Pentru aceasta nu consideră că era necesar să i se răspundă pe un ton ofensiv. Atribuțiile din răspunsul petentei se pot compara cu atribuțiile referentului din fișa postului cuprinsă în Ordinul nr. 595/ 2021 din care enumăr: 2. Întocmirea evidențelor de predare/primire a dosarelor de pensie din/ către compartimentele de specialitate ale casei teritoriale de pensie; 4. Asigură evidența tuturor dosarelor de pensie intrate și ieșite din depozitul de arhivă, pe baza registrului de evidență curentă pentru derularea activităților specifice procedurii de evaluare; 6. Activități de conexare a adeverințelor depuse de pensionari în vederea evaluării dosarului de pensie, la dosarul de pensie; a citit atent anunțul de concurs, știind din momentul depunerii dosarului pentru ce post candidează, prin urmare nu a existat o confuzie între cele două posturi și între atribuțiile celor două posturi.

Se mai susține că, din înregistrarea audio-video se poate observa că era deja bulversată din cauza dialogului și a întrebărilor anterioare celei referitoare la atribuțiile

postului. ***Era bulversată și mirată că membrii comisiei de concurs nu i-au adresat întrebări legate de legislația cuprinsă în bibliografia de concurs și că s-au axat pe starea materială a petentei, adică pe categoria socială căreia îi aparține și anume a șomerilor neindemnizabili și de lungă durată, lezându-i demnitatea.*** Susține că încearcă să instige C.N.C.D, la discriminare pe criteriul vârstă prin formularea „***nu a lucrat niciodată neavând nici un fel de experiență în muncă, ținând cont și de faptul că are 33 de ani, fiind ajutată de părinți***”. Din acest răspuns oficial înțelege că a fost depunctată și pe baza acestor criterii care sunt subiective. ***Comentariile legate de părinții și familia acesteia sunt nepotrivite în acest context fiindcă sunt subiective, personale. Subsemnata era candidatul din fața lor, nu părinții subsemnatei.***

17. Nu există nici un act normativ prin care să li se interzică șomerilor și persoanelor cu vârsta de 33 de ani să participe la concursuri pentru posturi din instituțiile publice. În schimb, există acte normative care sancționează discriminarea pe criteriul vârstă și pe criteriile categorie socială, stare materială și origine socială. Criteriul categorie socială apare în Ordonanța Guvernului nr.137 din 31 august 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, la art. 2, alin (1).

18. ***Reprezentantul casei teritoriale de pensii afirmă că tuturor candidaților li s-au adresat aceleași întrebări. Dorește să cunoască dacă întrebarea „Din ce vă întrețineți?”, formulată cu aceleași cuvinte și pe același ton a fost prevăzută în planul de interviu și a fost adresată tuturor candidaților. Dacă a fost adresată tuturor candidaților, vorbim despre un tratament egal și nediscriminatoriu. Dacă a fost adresată doar subsemnatei atunci vorbim despre un tratament injust și discriminatoriu. Întrebarea este formulată în mod clar jignitor și vrea să insinueze că aș fi o persoană leneșă. Prin această întrebare nu s-a dorit obținerea de informații. Dacă nu doresc să lucrez, așa cum insinuează reprezentanții acestei instituții, care era rostul învățării și participării la acest concurs?!***

19. În continuare, vechimea în muncă nu este specificată drept criteriu în anunțul de concurs (atașat la acest email). În anunțul de concurs, la condițiile specifice pentru referent (M) debutant, la vechime în muncă scrie: nu este necesară vechime. Cum au inclus vechimea în muncă în întrebările din planul de interviu din moment ce aceasta nu este o condiție obligatorie de înscriere și participare la concurs? Înseamnă că am fost exclusă și eliminată din competiție și pe baza acestui criteriu, iar candidații care au avut vechime și experiență în muncă au fost favorizați comparativ cu subsemnata.

20. Vechimea în muncă și studiile superioare nu apar în anunțul de concurs drept cerințe profesionale esențiale și determinante pentru postul de referent. Nu sunt specificate nici în Ordinul nr. 595/2021 al Președintelui Casei Naționale de Pensii Publice pentru a justifica obiectiv și legitim defavorizarea subsemnatei.

21. În concluzie, solicită să fie acceptată ca întemeiată cererea acesteia referitoare la fapta de discriminare reclamată. ***Întrebările, comentariile verbale, tonul, observațiile aparent neutre adresate acesteia și având la bază criteriile categorie socială, stare materială, origine socială, vechime în muncă și supracalificarea au fost discriminatorii și au dus la restrângerea și înlăturarea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la muncă, la libera alegere a ocupației de către petenta.***

Sușinerile părților reclamate

22. Prin punctul de vedere depus având nr. 7996/25.10.2021 (fila 7 – 13 la dosar), Casa Județeană de Pensii Iași prin director executiv Maria Andronache arată următoarele aspecte:

- Comisia de concurs a acționat în mod corect și imparțial fără a restrânge în vreun fel dreptul la muncă sau alegerea ocupației. Întrebările adresate candidatei au fost în conformitate cu prevederile din fișa postului care se poate observa și din cuprinsul petiției formulate, atribuții care nu au fost cunoscute sau presupuse de către candidată. Astfel, la întrebarea "**dacă cunoaște ce prevede fișa postului, afișată pe site-ul instituției**" răspunde cu termenul "**bănuiesc**" sau dă răspunsuri evazive care dovedesc că nu a luat la cunoștință de conținutul fișei postului iar întrebările adresate de comisie, pentru că potrivit fișei postului de referent debutant, cum de altfel i-a precizat și unul din membrii comisiei presupune un efort fizic, o activitate de manipulare a dosarelor dintr-un loc în altul;
- pretinsa discriminare pe motive că i s-au adresat întrebări cu privire la originea socială este neîntemeiată. Originea socială potrivit Dicționarului explicativ al limbii române, este *Punct de plecare, început, origine. Locul unde s-a născut cineva; familia, neamul din care se trage cineva; origine (socială).*

23. Întrebările adresate de membrii comisiei de concurs au fost în legătură cu disponibilitățile candidatei referitoare la activitatea presupusă de postul de referent în conformitate cu fișa postului. **Astfel comisia de concurs a dorit să se convingă dacă petenta cunoaște exact ce conține fișa postului și dacă este dispusă la efortul pe care îl presupune activitatea de referent.** În acest context a fost întrebată, dacă a mai lucrat la alți angajatori. **Astfel, membrii comisiei de concurs au dorit să verifice capacitatea de a lucra în echipă și motivația viitorului angajat. Așadar, comisia de concurs a observat că petenta are o reprezentare vagă și confuză asupra conținutului fișei postului. De aceea pretinsa corecție "pe un ton ofensiv" a fost doar o remarcă prin care i s-a adus la cunoștință că face o confuzie între postul de referent și cel de consilier.** Prin urmare, nici pe departe nu poate fi vorba de o lipsă de profesionalism, competență și imparțialitate așa cum s-a insinuat de către petentă.

24. **Întrebarea adresată de către comisia de concurs "din ce vă întrețineți" a fost firească deoarece din prezentarea pe care a făcut-o petenta, susține că nu a lucrat niciodată neavând niciun fel de experiență în muncă, ținând cont și de faptul că are vârsta de 33 ani, fiind ajutată de părinți.** Petenta mai afirmă că, deși a încercat de mai multe ori să se angajeze, nu a reușit pe motiv că, accesul "persoanelor din exterior" pentru internship la companii sau la instituții publice **este restricționat. Comisia de concurs a întrebat-o să clarifice ce înseamnă persoana din exterior, iar răspunsul a fost unul în afara realității.**

25. Contrar acestor afirmații, Internship-ul este definit ca un program, o modalitate prin care companiile își recrutează viitori angajați. Pentru un individ, internship-ul reprezintă o oportunitate de învățare, o modalitate prin care poți obține experiență practică în domeniul de interes. Angajatorii pun pe primul loc implicarea studenților și proaspăt absolvenților în programe de Internship, pe care le văd ca pe o rampă de lansare în carieră. Astfel, această modalitate de angajare se aplică preponderent studenților, iar candidata a efectuat studii superioare în perioada 2007 - 2018.

Referitor la susținerile petentei cu privire la verificarea cunoștințelor de operare PC, acestea nu au fost verificate de către membrii comisiei, având în vedere atribuțiile din fișa postului pentru funcția de Referent, comisia de concurs a stabilit că pentru candidații care concurează pentru ocuparea posturilor de referent debutant nu se vor verifica cunoștințele de operare PC, iar toți candidații vor primi 10 puncte din oficiu și vor fi evaluate doar primele 5 criterii din planul de interviu, astfel, s-a aplicat tuturor candidaților un tratament egal și nediscriminatoriu, fiecare primind același număr de puncte, cu mențiunea că au fost adresate aceleași întrebări tuturor candidaților precum și aceeași durată de timp alocată interviului.

26. Referitor la afirmația unui presupus cadou, pachet de cafea, acceptată de secretara comisiei de concurs, se solicit respingerea acuzației ca fiind nedovedită, ea rezumându-se la o simplă afirmație tendențioasă. De altfel pretinsa faptă nu reprezintă o discriminare în accepțiunea Ordonanței de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

27. Precizează faptul că, petenta nu a contestat în termenul prevăzut de lege, rezultatul interviului. Prin adresa nr. 9718 din 23.12.2021 s-a depus la dosarul cauzei înregistrarea audio-video a interviului din cadrul concursului din data de 09.08.2021, care susțin aspectele precizate prin punctul de vedere. S- a pus întrebarea *cu lucați în acest moment? cu ce vă întrețineți? dacă nu lucrați, petenta a precizat că este la a doua facultate urmează disertația ca o reconversie profesională deoarece nu a găsit un post pentru angajare, o întreține părinții. Alte întrebări mai puțin profesionale nu sunt în înregistrare. Petenta a fost întrebată și dacă a citit pe site-ul reclamatei fișa de post pentru care a depus dosarul pentru ocuparea postului dar nu prea avea informații decât parțial, nu știa ce activitate va desfășura dacă va obține postul. (în probatoriu s-a depus înregistrarea)*

IV. Cadrul legal aplicabil. Motivele de fapt și de drept

28. Constituția României

Articolul 16 (1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. (2) Nimeni nu este mai presus de lege.

Articolul 41 (1) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă.

29. O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată:

Articolul 1: (1) În România, stat de drept, democratic și social, demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme și sunt garantate de lege. (2) Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi i) dreptul la muncă, la libera alegere a ocupației, la condiții de muncă echitabile și satisfăcătoare, la protecția împotriva șomajului, la un salariu egal pentru muncă egală, la o remunerație echitabilă și satisfăcătoare;

30. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, în speța de față, Colegiul trebuie să

analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I „Principii și definiții” al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II „Dispoziții Speciale”, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

31. Prin urmare, Colegiul Director reține că, pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

- a) Existența unui **tratament diferențiat** aplicat în situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile.
- b) Existența unui **criteriu de discriminare** conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare.
- c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui **drept** recunoscut de lege.
- d) Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare.

32. **În drept**, sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre **criteriile** prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, **discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate** identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în Art. 2 alin. 1 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de reclamantă (petentă) constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamante (pârâtului).

33. Același raționament este aplicabil și în cazul **discriminării indirecte**, prevăzută în art. 2 alin. 3 din O.G. nr. 137/2000, cu precizarea că raportul de cauzalitate nu este direct. În situația discriminării indirecte, ne plasăm în câmpul de aplicare al unui

criteriu aparent neutru, la prima vedere, ceea ce scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă în fapt se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis. În ceea ce privește existența acestei legături de cauzalitate între tratamentul diferit și criteriul interzis s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, între altele, prin Decizia civilă nr. 1530/2009 și Decizia civilă nr. 2758/2009.

34. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâțul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

35. Raportat la prezenta speță, elementele faptei de discriminare, astfel precum au fost evidențiate mai sus, potrivit art. 20 alin.7 din Ordonanță, trebuiesc dovedite, cu un minim de probatoriu, astfel încât să se poată crea o prezumție simplă de discriminare, de către petentă. Ulterior, după ce petenta probează faptele, intervine principiul răsturnării sarcinii probei potrivit căruia partea reclamată are obligația de a dovedi că faptele nu au fost săvârșite sau că acestea nu sunt fapte de discriminare (*Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi ca faptele nu constituie discriminare. În fata Colegiului director se poate invoca orice mijloc de proba, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice*), precum și art. 72 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor: *Petentul, respectiv persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare.*

36. Prin urmare, din sesizare și susținerile existente la dosar Colegiul reține că petenta **reclamă** practicile, criteriile și tratamentul discriminatoriu care **în opinia acesteia** au avut ca scop și efect restrângerea și înlăturarea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la muncă, la libera alegere a ocupației, prin **comentariile verbale** ale membrilor comisiei de concurs și prin crearea unui cadru intimidant, degradant, ostil și ofensiv de către membrii comisiei de concurs pe parcursul întregului interviu cu aceasta, interviul desfășurându-se în data de 9 septembrie 2021, în cadrul concursului organizat de Casa Județeană de Pensii Iași pentru ocuparea a 7 posturi suplimentare de referent debutant cu studii medii și a 27 de posturi suplimentare de consilier debutant cu studii superioare, *comentarii legate de părinții și familia acesteia, comentarii care s-au axat pe starea materială a petentei, adică pe categoria socială căreia îi aparține și anume a șomerilor neindemnizabili și de lungă durată, prin formularea că petenta „nu a lucrat niciodată neavând nici un fel de experiență în muncă, ținând cont și de faptul că are 33 de ani, fiind ajutată de părinți”,* motiv pentru care ar fi fost depunctată.

37. Din probatoriul depus de către partea reclamată, Colegiul director reține că pornind de la răspunsul evaziv al petentei la întrebarea "*dacă cunoaște ce prevede fișa postului, afișată pe site-ul instituției*", și anume petenta folosind expresia "*bănuiesc*", inducând Comisiei de concurs că nu a luat la cunoștință de conținutul fișei postului, urmărind a se convinge dacă petenta cunoaște exact ce conține fișa postului și dacă este dispusă la efortul pe care îl presupune activitatea de referent, **context în care** a fost întrebată, dacă a mai lucrat la alți angajatori, membrii comisiei de concurs dorind să verifice capacitatea de a lucra în echipă și motivația petentei. Din probatoriu se mai reține că petenta are o reprezentare vagă asupra conținutului fișei postului. De asemenea, se mai reține faptul că și întrebarea adresată de către comisia de concurs "**din ce vă întrețineți**" a fost contextuală, pornind de la conturarea unui profil de interacțiune cu petenta, deoarece din prezentarea pe care aceasta a făcut-o, susținând că nu a lucrat niciodată, neavând niciun fel de experiență în muncă, ținând cont și de faptul că are vârsta de 33 ani, fiind ajutată de părinți.

38. **Prin urmare**, Colegiul director este de opinie că, prin inversarea sarcinii probei de către partea reclamată în prezenta speță, nu pot fi reținute mijloace probatorii de natură a reține prezumția săvârșirii unei discriminări directe sau indirecte împotriva petentei, pe considerentul criteriului invocat de către aceasta, și anume stare materială/categorie socială căreia îi aparține petenta și anume a șomerilor neindemnizabili și de lungă durată, și nepromovarea examenului de concurs pentru ocuparea funcției vizate, prin întrebările adresate acesteia de către membrii Comisiei de concurs. Astfel, Colegiul director consideră că acestea nu au fost adresate cu rea intenție, **contextul discuției a condus la modul în care au fost adresate întrebările de către comisia de concurs**; ca atare, aspectele sesizate nu pot fi considerate fapte de discriminare potrivit prevederilor O.G. nr. 137/2020 republicată, neexistând o legătură de cauzalitate între criteriu și faptă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare întrucât nu există legătură de cauzalitate între criteriu și faptă, conform art. 2, alin.1 din OG nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

V. Modalitatea de plată a amenzii: -

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit

O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință :

DIACONU ADRIAN NICOLAE – membru

GRAMA HORIA – membru

MARIA MOȚA – membru

OLTEANU CĂTĂLINA – membru

POPA CLAUDIA SORINA – membru

Data redactării: 13.02.2023

Redactată și motivată: V.F/C.S.P.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.